

УДК 378.147:614, 253.52. (477.85)

ДИСТАНЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ЯК ОДНА З ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

І. В. Геруш, В. А. Гайдуков, Ю. С. Букатару, І. М. Маринчина
Буковинський державний медичний університет

DISTANCE TECHNOLOGIES OF EDUCATION AS ONE OF THE INNOVATIONS IN THE STUDY PROCESS

I. V. Herush, V. A. Haidukov, Yu. S. Bukataru, I. M. Marynychyna
Bukovynian State Medical University

Наводиться досвід застосування дистанційних технологій навчання студентів заочної форми. Використання сучасних технологій дозволяє підвищити якість підготовки студентів та суттєво полегшує їх самостійну позааудиторну роботу.

We represent the experience of using distance learning technologies for external students. Using modern technologies allows improving the quality of students study and greatly facilitates their independent extracurricular work.

Вступ. Заочне навчання має понадстолітню історію. Проте, завдяки комп'ютерним технологіям, ця форма навчання переживає бурхливий розвиток [1]. Дистанційні технології навчання (ДТН) в освіті студента-заочника мають ряд переваг.

По-перше, ці технології більш гнучкі, вони спрямовані на тих, хто навчається, створюють студенту найзручніші умови для засвоєння матеріалу упродовж 24 годин на добу і 7 днів на тиждень (принцип 7x24).

По-друге, таке навчання дешевше приблизно вдвічі, хоча остаточних даних щодо оцінки його вартості немає.

По-третє, змінюється роль викладача. Він перетворюється на помічника, наставника, що спрямовує студента у процесі навчання. Монолог викладача перетворюється на діалог двох колег, один із яких більш досвідчений.

І останнє, процес здобуття знань з застосуванням дистанційних технологій навчання – це самостійна робота. Навчатися складніше, але якість здобутих знань – вища.

Сьогодні заочне навчання має різні моделі, методи і технології навчання [2, 3]. В заочній формі навчання аудиторні заняття суттєво скорочені, тому підвищити якість підготовки можна шляхом інтенсифікації навчального процесу через використання сучасних інтерактивних технологій [4]. Разом з тим, викладач і той, кого навчають, завжди просторово розділені, знаходяться в різних місцях, проте завдяки інтернет-ресурсу відбувається спілкування педа-

гога і того, кого навчають. При такій формі навчання викладач виконує дві основні функції – консультативна робота щодо якісного засвоєння дисципліни та контроль рівня знань студента. При цьому викладач повинен пам'ятати істину, що при заочній формі навчання він не тільки викладає, скільки навчає.

Основна частина. У навчальному процесі студентів заочної форми навчання ми широко використовуємо інформаційно-комунікативні технології на базі інтернет-середовища MOODLE, яке заповнене нашими викладачами. Створивши електронний ресурс, ми змогли досконало і наочно побачити, як матеріал дисципліни засвоюється студентами, при цьому викладач має можливість тримати зворотний зв'язок зі студентами, знаходячись у віртуальному контакті. Зрозуміло, що платформа MOODLE вимагає від викладача знань і умінь, як якісного заповнення цього середовища, так і використання цих інформаційно-комунікаційних технологій у навчальному процесі [5]. До такої роботи залучається кращий викладацький склад кафедр, який використовує в навчальному процесі сучасні навчально-методичні видання і контролюючі тести з дисциплін. Методичні вказівки виготовлено таким чином, що після кількох занять під керівництвом викладача студент в подальшому міг самостійно ними користуватися. При заповненні середовища MOODLE звертаємо увагу на традиційний текстовий сучасний зміст теми заняття з обов'язковим включенням тестів і задач, що дозволить студентам перевірити рівень засвоєння конкретної

теми. Саме такий комплексний підхід до подачі матеріалу дає можливість студенту впевнено почувати себе на підсумковому модульному контролі. Великим попитом у відвідувачів користується інформація у вигляді фільмів, презентацій, логічних схем. На нашу думку, візуальний матеріал у вигляді фільмів є обов'язковим при наявності практичних навичок. ДТН розширюють роль викладача, що повинен координувати пізнавальний процес, постійно вдосконалювати і поповнювати навчальні дисципліни, підвищувати творчу активність студентів. Сьогодні ми розділяємо думки авторів [5, 6], що для підвищення якості ДТН потрібно створити електронний підручник з можливістю вчасного внесення в нього якісних і кількісних змін. Електронний підручник повинен бути узгоджений з іншими дисциплінами навчальних планів при створенні електронної версії курсу. Наступною сходинкою є ефективний зворотний зв'язок з викладачем (електронна пошта, Web-конференції, ІКС-технології (chat)) ІКС (Internet Relay Chat) засіб для переговорів через Інтернет у реальному масштабі часу [7]. ДТН роблять вплив і на студента, підвищуючи його творчий й інтелектуальний потенціал за рахунок

самоорганізації, прагнення до знань, уміння взаємодіяти з комп'ютерною технікою й самостійно приймати рішення.

Для цієї форми навчання притаманні такі риси: гнучкість, паралельність, модульність, охоплення, технологічність, економічність, соціальна рівноправність, інтернаціональність [7, 8]. Ми з цим погоджуємося і стверджуємо, що наш електронний продукт та технології його використання в навчальному процесі відповідають сучасним вимогам. Більше 70 % студентів заочної форми навчання регулярно користуються сервером дистанційного навчання MOODLE. Кількість відвідувань сайту суттєво зростає напередодні підсумкового модульного контролю. Студенти-заочники проходять он-лайн тестування з дисципліни, результати якого (разом з кількістю відвідувань) враховуються в кінцевому контролі знань.

Висновок. Таким чином, у заочній освіті надається перевага використанню інтерактивних технологій ДН. Вони вимагають від викладача якісного забезпечення навчальним матеріалом, а від студента – вміння ним користуватися.

Література

1. Тверезовська Н. Т. Порівняння класичної моделі Інтернет-навчання з системою дистанційного навчання на платформі MOODLE / Н. Т. Тверезовська, Д. Ю. Касаткін // Педагогічний альманах. – 2011. – Вип. 12, ч. 1. – С. 40–45.
2. Федорук П. І. Система дистанційного навчання та контролю знань на базі інтернет-технологій (на прикладі медичних вузів) : автореферат дис. на здобуття наук. ступеня канд. техн. наук : спец. 01.05.03 "Математичне та програмне забезпечення обчислювальних машин і систем" / П. І. Федорук. – Київ, 2001. – 21 с.
3. Сисоєва С. О. Проблеми дистанційного навчання : педагогічний аспект / С. О. Сисоєва // Неперервна професійна освіта : теорія і практика. – 2003. – № 3–4. – С. 81.
4. Сергиенко Л. Г. Дидактические аспекты разработки заданий для самостоятельной работы студентов с посте-

пенным нарастанием сложности и проблемности / Л. Г. Сергиенко // Інформаційне забезпечення навчального процесу у вищій школі : матеріали I Міжнарод. форуму (Одеса, 19–21 квітня 2007 р.). – Одеса : Наука і техніка, 2007. – С. 99–102.

5. Овсянников В. И. Заочное и дистанционное образование: близнецы или антиподы / В. И. Овсянников // Открытое образование. – 2002. – № 2. – С. 64–73.

6. Попов В. Методичні особливості навчальних матеріалів для дистанційного навчання / В. Попов // Післядиплом. освіта в Україні. – 2009. – № 2. – С. 85–88.

7. Повышение качества образования и Болонский процесс / [В. А. Трайнев и др.]. – М. : Дашков и Ко, 2007. – 392 с.

8. Биков В. Ю. Моделі організаційних систем відкритої освіти : монографія / В. Ю. Биков. – К. : Атіка, 2009. – 684 с.